

"Шетелдік инвестициялар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасының заңы 1997 жылғы 18 шілдедегі N 165

1-бап. 1994 жылғы 27 желтоқсандағы "Шетелдік инвестициялар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына Z949000_ (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің Жаршысы, 1994 ж., N 23-24, 280-құжат; 1995 ж., N 20, 120-құжат; Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1996 ж., N 14, 274-құжат; 1997 жылғы 3 маусымда "Егемен Қазақстан" және "Казахстанская правда" газеттерінде жарияланған "Шетелдік инвестициялар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және Қазақстан Республикасы Президентінің заң күші бар кейбір Жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы" 1997 жығы 2 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңы) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1 - б а п т а :

"Осы Заңдағы" деген сөздер алып тасталсын;

бірінші және екінші бөліктер мынадай редакцияда жазылсын:

"Инвестициялар" - табыс алу мақсатында кәсіпкерлік қызмет объектілеріне салынатын мүліктік және санаткерлік қазыналардың барлық түрі, оның ішінде:

- жылжитын және жылжымайтын мүлік пен мүліктік құқықтар, ұстап қалу құқығы, импортталған және өндемей сатуға арналған тауарлардан басқалары;

- акциялар және коммерциялық ұйымдарға қатысудың өзге де нысандары;

- облигациялар мен басқа да борыштық міндеттемелер;

- ақша сомаларын, тауарларды, қызмет көрсету және инвестицияларға байланысты шарттар бойынша кез келген өзге орындауды талап ету;

- авторлық құқықтарды, патенттерді, тауарлық белгілерді, өнеркәсіп үлгілерін, технологиялық процестерді, ноу-хауды, нормативтік-техникалық, сәулеттік, конструкторлық және технологиялық жобалық құжаттаманы қоса, санаткерлік қызмет нәтижелеріне құқық;

- қызметті жүзеге асыру үшін лицензияға негізделген немесе мемлекеттік орган өзге де нысанда берген кез-келген құқық;

- Қазақстан Республикасының аумағында алынған және кері инвестицияланған пайда .

"Инвестициялау" пайда (табыс) алу мақсатында кәсіпкерлік қызмет объектілеріне шетелдік инвестициялар салуды жүзеге асыруға байланысты қызмет.;"

он бірінші бөліктегі "заңды жолмен тапқан" деген сөздер алып тасталсын;

мынадай мазмұндағы он екінші, он үшінші және он төртінші бөліктермен

т о л ы қ т ы р ы л с ы н :

"Уәкілетті мемлекеттік орган" - заң және нормативтік құқықтық актілермен белгіленген өз құзыреті шеңберінде Қазақстан Республикасы атынан әрекет жасауға х а қ ы л ы м е м л е к е т т і к о р г а н .

"Инвестициялық дау" - шетелдік инвестор мен Қазақстан Республикасының атынан уәкілдік берілген мемлекеттік органдар арасында шетелдік инвестициялауға байланысты туындайтын кез келген дау, оның ішінде:

- уәкілетті мемлекеттік органдардың осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге заңдарында немесе қолданылып жүрген құқықта көзделген шетелдік инвесторлардың құқықтары мен мүдделерін бұзатын әрекеттеріне;

- Қазақстан Республикасының шетелдік инвестициялар мен инвестициялық қызмет саласындағы заңдарын бұзатын шетелдік инвесторлардың әрекеттеріне;

- Қазақстан Республикасы мен шетелдік инвестор арасындағы кез келген келісімге;

- шетелдік инвестицияларды жүзеге асыруға байланысты дау.

"Қолданылатын құқық" - егер инвестормен жасалған келісім-шарт ережелерінде немесе өзге де келісімде тікелей өзгеше көзделмеген болса, Қазақстан Р е с п у б л и к а с ы н ы ң қ ұ қ ы ғ ы .

Заң актілерінде қолданылатын құқық ретінде тек Қазақстан Республикасының құқығы ғана алынатын жағдайлар көзделуі мүмкін.";

3 - б а п т а :

2-тармақтың бірінші азатжолы мынадай мазмұндағы сөйлеммен толықтырылсын:

"Осы қатынастарды реттейтін заң актілері қабылданғанға дейін, егер мұның өзі қатынастардың мәніне қайшы келмесе, оларға осы Заңның нормалары қолданылады.";

2-тармақтың екінші азатжолында "еркін" деген сөз "арнаулы" деген сөзбен а у ы с т ы р ы л с ы н ;

мынадай мазмұндағы жаңа 3-тармақпен толықтырылсын:

"3. Экономиканың басым секторларындағы инвестициялық қызметті

мемлекеттік қолдау процесінде туындайтын қатынастар осы Заңмен және Қазақстан Республикасының басқа да заң актілерімен реттеледі.";

3-тармақ 4-тармақ деп есептеліп, мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Егер Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шартта осы Заңда көзделгеннен өзгеше ережелер белгіленсе, халықаралық шарттың ережелері қолданылады.";

4-бапта:

2-тармақта:

в) тармақшасында "бірлесе отырып қатысу" деген сөздер "бірлесіп қатысу" деген сөздермен ауыстырылсын;

б) тармақшасы алып тасталсын;

в) тармақшасы б) тармақшасы деп есептелсін;

3-тармақ алынып тасталсын;

4-тармақтағы "Қазақстан Республикасының салық заңдарында белгіленген салық жеңілдіктерінен басқа" деген сөздер алып тасталсын;

5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"5. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету қажеттігіне сүйене отырып, Қазақстан Республикасының заң актілерінде шетелдік инвесторлардың немесе шетел қатысатын кәсіпорындардың инвестициялық қызметі шектелетін немесе оған тыйым салынатын аумақтар белгіленуі мүмкін.";

4 және 5-тармақтар тиісінше 3 және 4-тармақтар болып есептелсін;
мынадай мазмұндағы 5-тармақпен толықтырылсын:

"5. Осы Заңның 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 27-баптарында көзделген шетелдік инвесторларға арналған кепілдіктер жарғылық қорындағы шетелдік инвесторлардың үлесі кемінде 35 процент немесе ақшаға балағанда кемінде 1 миллион АҚШ долларын құрайтын шетел қатысатын кәсіпорындардың мүдделерін қорғауға да қолданылады.";

5 - б а п а л ы н ы п т а с т а л с ы н ;

6 - б а п т а :

атауындағы "және саяси ахуал" деген сөздер алып тасталсын;

1-тармақтың екінші азатжолында "өкілетті" деген сөз "уәкілетті" деген сөзбен ауыстырылсын ;

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"4. Осы баптың 1-тармағында белгіленген кепілдіктер акцизделетін тауарларды импорттау мен (немесе) өндіру, және (немесе) өткізу, сондай-ақ өңдемей сатуға арналған тауарларды импорттау тәртібі мен шарттарын (оның ішінде салық салу мәселелері мен мемлекеттік реттеудің өзге де шараларын) өзгертетін Қазақстан Республикасының заңдарындағы өзгерістерге және (немесе) Қазақстан Республикасы қатысатын халықаралық шарттардың күшіне енуіне және (немесе) өзгерістеріне қолданылмайды." ;

7-баптың 3-тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

"3. Өтем экспроприация күнінен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілейтін ставка бойынша өтем төленетін күнге дейінгі кезең ішінде төленуге тиісті ақшаны пайдалану үшін төленетін ақыны қамтуға тиіс.";

8-бап мынадай редакцияда жазылсын:

"8-бап. Мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдардың заңсыз іс-әрекетінен қорғау кепілдіктері

Мемлекеттік органдар мен олардың лауазымды адамдарының Қазақстан

Республикасының заңдарын бұзып қабылдаған және шетелдік инвестордың құқықтық жағдайын нашарлататын актілерінің заңды күші болмайды.";

9-баптың 2-тармағы "бюджет есебінен" деген сөздерден кейін "осы Заңның 7-бабында көзделген көлемде және тәртіпте" деген сөздермен толықтырылсын.";

11-баптың 2-тармағының сегізінші және тоғызыншы азатжолдары мынадай редакцияда жазылсын:

"Шетел қатысатын кәсіпорын валюталық реттеу туралы заңдарда белгіленген тәртіп бойынша шетел валютасымен есеп айырыса алады.

Шетелдік инвестор мен шетел қатысатын кәсіпорын өзіне тиесілі ұлттық валютаға еркін билік жүргізуге хақылы.";

16-баптың 1-тармағындағы "белгіленген жалпы ережелер бойынша" деген сөздер "белгіленген тәртіппен" деген сөздермен ауыстырылсын;

18-баптың 2-тармағы алып тасталсын;

V тараудың атауы "Шетел қатысатын" деген сөздердің алдынан "шетелдік инвесторлар және" деген сөздермен толықтырылсын;

22 - бапта:

1 және 2-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Қазақстан Республикасына шетел қатысатын кәсіпорынның жарғылық қорына шетелдік инвестордың салымы ретінде әкелінетін жабдықтар мен олардың жиынтықтаушы қосалқы бөлшектері кеден бажын төлеуден босатылады.

2. Шетел қатысатын кәсіпорындардың, шетелдік заңды тұлғалардың филиалдары мен өкілдіктерінің шетелдік қызметкерлерінің жеке мүлкі кеден бажын төлеуден босатылады.";

3-тармақ алып тасталсын;

24-баптың атауы "еңбек қатынастары" деген сөздердің алдынан "Қазақстан Республикасының азаматтары қатысатын" деген сөздермен толықтырылсын;

25 - бапта:

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"3. Қазақстан Республикасында шетелдік инвесторлармен жасалған еңбек шарттары (келісім-шарттары) бойынша жұмыс істейтін шетелдік азаматтардың еңбек қатынастары еңбек шартының тараптары (келісім-шартында) таңдап алған заңдармен реттеледі.";

мынадай мазмұндағы 4-тармақпен толықтырылсын:

"4. Шетел қызметкерімен жасалған еңбек шартының (келісім-шартының) талаптары жалақы мөлшері, әйелдердің, жасөспірімдердің, мүгедектердің еңбегін қолдану, сондай-ақ қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету бөлігінде қызметкерлерді әлеуметтік қорғаудың ең төменгі деңгейін белгілейтін Қазақстан Республикасы заңдарының нормаларына қайшы келмеуге тиіс.";

26-баптың 2-тармағындағы "және шетелдік" деген сөздер алып тасталсын.

27-бап мынадай редакцияда жазылсын:

" 27 . Дауларды шешу

1. Инвестициялық даулар, мүмкіндігінше, келіссөздер арқылы шешіледі.

2. Егер мұндай дауларды дауласушы кез келген бір тараптың екінші тарапқа жазбаша өтініш жасаған күнінен бастап үш ай ішінде келіссөз арқылы шешу мүмкін болмаса, шетелдік инвестордың жазбаша келісімі болған жағдайда дау кез келген тараптың қалауы бойынша:

1) Қазақстан Республикасының сот органдарына;

2) дауларды шешудің келісілген, соның ішінде келісім-шартта немесе дауласушы тараптар арасындағы кез келген өзге келісімде белгіленген рәсімге сәйкес мынадай төрелік органдарының біріне:

а) егер инвестордың мемлекеті Вашингтонда қол қою үшін 1965 жылғы 18 наурызда ашылған Мемлекеттер мен басқа мемлекеттердің азаматтары арасындағы инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі конвенцияның (ИКСИД Конвенциясы) қатысушысы болса, сол Конвенцияға сәйкес құрылған Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталыққа (бұдан әрі - Орталық);

б) егер инвестордың мемлекеті ИКСИД Конвенциясының қатысушысы болмаса, Орталықтың Қосымша (Қосымша органның Ережелері бойынша жұмыс істейтін) органына;

в) Біріккен Ұлттар Ұйымының Халықаралық сауда құқығы жөніндегі Комиссиясының (ЮНСИТРАЛ) Төрелік регламентіне сәйкес құрылатын төрелік органдарына;

г) Стокгольмдегі Сауда Палатасының Төрелік институтында төрелік етіп қарауға;

д) Қазақстан Республикасының Сауда-өнеркәсіп палатасы жанындағы Төрелік комиссиясына шешуге берілуі мүмкін.

3. Шетелдік инвестор дауларды қараудың осы баптың 2-тармағының 2) тармақшасында көзделген рәсімін таңдаған жағдайда Қазақстан Республикасының келісімі алынған болып топшыланады. Шетелдік инвестордың келісімі уәкілетті мемлекеттік органға кез келген уақытта жазбаша өтініш беру арқылы немесе төрелікке жүгінген кезде берілуі мүмкін.

4. Уәкілетті мемлекеттік орган дауды шешудің бастамашысы болған, ал шетелдік инвестор дауларды қараудың белгілі бір рәсімін таңдаудан жалтарған жағдайда, уәкілетті мемлекеттік орган дауды бітімгершілікпен реттеу мақсатымен шетелдік инвесторға бірінші рет жазбаша хабарлаған күнінен бастап үш ай өтісімен уәкілетті орган дауды Қазақстан Республикасының сот органдарына қарауға беруге хақылы.

Шетелдік инвестор осы баптың 2-тармағында көзделген дауларды шешудің өзге рәсімін таңдағаны туралы жазбаша өтініш берген жағдайда істі қараушы сот іс жүргізуді тоқтатады.

5. Осы бапқа сәйкес кез келген төрелік істі қарау, егер шетелдік инвестор мен

уәкілетті мемлекеттік орган арасындағы келісімде өзгеше көзделмесе, 1958 жылғы 10 маусымда Нью-Йоркте қол қойылған Шетелдік төрелік шешімдерді тану және орындау туралы Конвенцияға (Нью-Йорк Конвенциясы) қатысушы мемлекетте өтуге тиіс.

6. Осы бапқа сәйкес шығарылған кез келген төрелік шешім инвестициялық дау тараптары үшін түбегейлі және міндетті болады. Қазақстан Республикасында мұндай шешім Қазақстан Республикасы сот органдарының шешімдері ретінде де орындалады.

7. Шетелдік инвесторлардың Қазақстан Республикасының азаматтарымен және заңды тұлғаларымен, оның ішінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарымен инвестициялық дау санатына жатпайтын дауларын, егер заң актілерінде немесе тараптардың келісінде өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының сот органдары Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес шешеді.";

2-бап. "Шетелдік инвестициялар туралы" Қазақстан Республикасы Заңы 6-бабының 1-тармағына сәйкес акцизделетін тауарларды импорттау мен (немесе) өндіру, және (немесе) өткізу, сондай-ақ өңдемей сатуға арналған тауарларды импорттау тәртібі мен шарттары (оның ішінде салық салу мәселелері мен мемлекеттік реттеудің өзге де шаралары) бөлігінде шетелдік инвесторларға берілген кепілдіктер осы Заң күшіне енгенге дейін қолданылады.

Қазақстан Республикасының
Президенті